

**BØRNE- OG
UNDERVISNINGS-
MINISTERIET**

Ministeren

Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
Tlf. nr.: 33 92 50 00
E-mail: uvm@uvm.dk
www.uvm.dk
CVR-nr.: 20453044

Børne- og Undervisningsudvalget
Christiansborg

Svar på alm. del – spørgsmål 229

I brev af 6. maj 2022 har udvalget stillet mig følgende spørgsmål:

3. juni 2022

Sagsnr.: 22/09308

Alm. del – spørgsmål 229:

"Ministeren bedes redegøre for forskelle i lovgivningen vedrørende undervisningsmiljø i henholdsvis Sverige, Norge og Danmark. Der henvises til samråd den 5. maj 2022 om indeklimasituationen i folkeskolen, jf. BUU alm. del – samrådsspørgsmål J."

Svar:

I forhold til de formelle rammer i lovgivningen vedrørende *undervisningsmiljø* i de tre lande kan oplyses følgende:

Danmark

I Danmark fremgår det af undervisningsmiljølovens § 1, stk. 1 og 2, at elever, studerende og andre deltagere i offentlig og privat undervisning har ret til et godt undervisningsmiljø, således at undervisningen kan foregå sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Undervisningsmiljøet på skoler og uddannelsesinstitutioner (uddannelsessteder) skal fremme deltagernes muligheder for udvikling og læring og omfatter derfor også uddannelsesstedets psykiske og æstetiske miljø. Den myndighed, bestyrelse eller person, der har ansvar for uddannelsesstedet, skal sørge for, at de krav, der er omtalt i stk. 1, bliver opfyldt.

Uddannelsesstedets ledelse skal sørge for, at der udarbejdes en skriftlig undervisningsmiljøvurdering af sikkerheds- og sundhedsforholdene samt forholdene vedrørende det psykiske og æstetiske miljø på uddannelsesstedet. Undervisningsmiljøvurderingen skal være tilgængelig på uddannelsesstedet for elever og studerende og andre interesserede. Undervisningsmiljøvurderingen skal revideres, når der sker ændringer, der har betydning for undervisningsmiljøet, dog mindst hvert tredje år.

Undervisningsmiljøvurderingen skal mindst indeholde følgende elementer:

- 1) Kortlægning af uddannelsesstedets fysiske, psykiske og æstetiske undervisningsmiljø,
- 2) beskrivelse og vurdering af eventuelle undervisningsmiljøproblemer,
- 3) udarbejdelse af en handlingsplan, hvor det fremgår, i hvilken takt og rækkefølge de konstaterede problemer skal løses, og
- 4) forslag til retningslinjer for opfølgning på handlingsplanen.
- 5) Det følger af § 7 e, at Dansk Center for Undervisningsmiljø fører tilsyn med overholdelsen af bestemmelserne i kapitlerne 1, 1 a, 3 og 4. Centeret kan til brug for tilsynet forlange enhver oplysning, *som centeret skønner nødvendig til udførelse af disse opgaver*, meddelt af den myndighed, bestyrelse eller person, der har ansvar for uddannelsesstedet.

Der er ikke fastsat klageadgang forhold til reglerne om en skriftlig undervisningsmiljøvurdering af sikkerheds- og sundhedsforholdene.

Skolens fysiske rammer er underlagt bestemmelserne i Bygningsreglementet, som siden 1995 har indeholdt specifikke krav om mekanisk ventilation ved nybyg, ombyg og større renoveringer af eksisterende skoler. Reglementet indeholder desuden specifikke krav til blandt andet lufttilstrømning, støjniveauer, belysning m.v. Særligt for bygningsreglementet er, at eventuelle ændringer ikke indføres med tilbagevirkende kraft. Hermed forstås, at en bygning er underlagt det aktuelle reglement på bygningens opførelsetidspunkt.

Personalet på skolen er omfattet af arbejdsmiljøloven, som indeholder de gældende forskrifter for alle medarbejdere på danske arbejdspladser. Loven omfatter som udgangspunkt ikke eleverne i skolen. Elever er dog, i kraft af at de deler lokaler med lærerne, indirekte omfattet af bestemmelserne om indeklima i arbejdsmiljøloven. Ansvar for at kontrollere, om bestemmelserne i arbejdsmiljøloven bliver overholdt, tilfalder Arbejdstilsynet, som gennemfører jævnlig kontrol på alle landets arbejdspladser.

Norge

I Norge følger reglerne om det fysiske miljø i grundskolen af § 9 A-7 i ”lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova)” Det følger heraf, at skolerne skal planlægges, bygges, tilrettelægges og drives, så der tages hensyn til tryghed, sundhed, trivsel og læring hos eleverne.

Det fremgår endvidere, at det fysiske miljø i skolen skal være i overensstemmelse med de faglige normer, som fagmyndighederne til enhver tid tilråder. Hvis der er enkelte afvigelser fra disse normer, må skolen kunne dokumentere, at der på trods af dette er betryggende rammer for elevernes sundhed, trivsel og læring.

Hvis en elev, en forældre, et råd eller et udvalg på skolen, der repræsenterer elever og forældre, beder om tiltag for at rette på fysiske miljø, skal skolen snarest muligt behandle sagen. Hvis skolen ikke inden for en rimelig tid har taget stilling til sagen, vil der kunne klages efter reglerne i forvaltningsloven, som om der var truffet en afgørelse.

Det følger endvidere af de norske bestemmelser, at statsforvalteren fører tilsyn med, at kommunerne og fylkes[amt]skommunerne opfylder de kommunale forpligtelser, der følger af loven eller forskrifter med hjemmel i loven, og pligten til at have intern kontrol efter kommunernes styrelsesloven.

Sverige

For så vidt angår Sverige er skoler anmeldelsespligtige virksomheder i medfør af § 38 i ”förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd”. Det fremgår heraf, at det uden forudgående registrering er forbudt at drive eller arrangere børnehave, åben børnehave, efterskole, åbent fritidstilbud, førskoleklasse, grundskole, grundskole, gymnasium, gymnasial specialskole, specialskole, sameskole eller international skole.

Dette betyder, at skoler i Sverige – i modsætning til i Danmark og Norge – opfattes som virksomheder. Skoleeleverne er derfor direkte omfattet af arbejdsmiljölagen. Fx fremgår af reglerne, at den, ”der er under uddannelse, med undtagelse af børn i førskolealderen og elever på efterskolen”, skal sidestilles med arbejdere. Det fremgår også, at omfanget og udformningen af elevernes deltagelse i skolens arbejdsmiljøarbejde skal tilpasses deres alder, modenhed og øvrige forhold.

Det kan oplyses, at Dansk Center for Undervisningsmiljø (DCUM) på baggrund af en henvendelse fra det daværende Undervisningsministerium i 2018 har udarbejdet undersøgelsen ”Indeklima i skoler – undersøgelse af indeklima i Norden” til hvilken, der henvises for en mere praktisk gennemgang af indeklimaproblematikken i de tre lande.

Det fremgår bl.a. af resumeet, at ”forskellighederne i de tre landes lovgivning kan dog ikke forklare de dokumenterede forskelle i luftkvaliteten på skolerne. En mere fremtrædende forskel synes i stedet at være den opmærksomhed som indeklimaproblematikken tildeles”. Undersøgelsen kan tilgås via dette link: [Indeklima i skoler.pdf \(emu.dk\)](https://www.emu.dk/publikationer/indeklima-i-skoler)

Med venlig hilsen

Pernille Rosenkrantz-Theil